# SÚWRETLEW ÓNERI SABAQLARÍNDA INTERAKTIV METODLARDAN PAYDALANÍW

**Qallıqlıshov SH.**
Ájiniyaz atındağı NMPI docenti
**Paluanova Anargul**
Ájiniyaz atındağı NMPI magistrantı

**Annotaciya:** Maqalada súwretlew óneri sabaqlarında interaktiv metodlardan paydalanıw, pán hám texnikanıń rawajlaniwı oqıtıwshınıń dóretiwshi bolıwın, pánniń eń zárúr mashqalaları haqqında sóz etilgen.

**Tayanısh sózler*:*** súwretlew óneri sabaqları interaktiv metodlar, oqıtıw, sabaq, oqıtıwshı, oqıwshı

Tálimdi shólkemlestiriw formalarınıń qáliplesiwi insaniyat jámiyetiniń rawajlanıwı menen birge júzege keldi. Bilimlendiriw procesin shólkemlestiriwdiń eń áyyemgi forması individual tálim edi. Keyingi basqısh individual -toparda úyreniw usılı edi. XVII ásir baslarına kelip bilimlendiriw procesin shólkemlestiriwdiń bul formaları jámiyet mútajliklerine juwap bermey qaldı. Toparda oqıtıwdıń dáslepki usılları payda bóla basladı.

Zamanagóy pedagogikalıq ámeliyatda interaktiv tálim dep atalatuǵın usıllar aktiv engizilip atır. Olar arasında – dógelek stol sáwbeti, aqlıy hújim usılı, biznes hám rolli oyınlar, klasster h.t.b. Interaktiv tálimdi ınteraktiv tálim dep ataw múmkin, sebebi ol tekǵana oqıwshı hám oqıtıwshı menen emes, bálki oqıwshılardıń ózleri ortasındağı óz-ara tásirdi de óz ishine aladı. Onıń maqseti - úyreniw ushın qolay jay-jaǵdaylardı jaratıw, bunda oqıwshı óziniń intellektuallıq turmıslıqlıǵın kórsetiwi múmkin, bul bolsa oqıw procesiniń nátiyjeli bolıwın táminleydi. Interaktiv tiykarda qurılǵan sabaqlar sizge bilim hám kónlikpeler beriw imkaniyatın beredi, sonıń menen birge, shınıǵıw aqırında mashqalalardı sheshiw ushın tiykar jaratadı. Interaktiv tálimniń mánisi sonnan ibarat, oqıw procesi sonday islengen, barlıq oqıwshılar oqıw

procesine tartıladı, olar ózleri bilgen hám oylaǵan zatlardı túsiniw hám oy-pikir júrgiziw múmkinshiligine iye boladı. Oqıw materialın úyreniw, ózlestiriw processinde oqıwshılardıń birgeliktegi iskerligi hár kimning ayrıqsha individual úlesin qosıwın, bilim, ideyalar, iskerlik usılları almasınıwın ańlatadı.

Oqıtıwshınıń baslı wazıypası oqıwshılar iskerligin pedagogikalıq maqsetke baǵdarlawdan ibarat.

Oqıtıwshı sabaq jobasın quramalı munásibetlerdi názerde tutqan halda islep shıǵadı.

Turli shınıǵıwlar, wazıypalar, oyınlar tiykarında sabaqtı shálkemlestiredi.

Bul shınıǵıulardıń orınlanıwı jańa materialdı ózlestiriwge qaratıladı.

Oqıtıwshı interaktiv texnologiyalarda bir neshe tiykarǵı roller orınlaydı. Olardıń hár birinde ol informaciya ortalıǵınıń málim bir tarawı menen qatnasıwshılardıń óz-ara tásirin shólkemlestiredi. Informator-ekspert rolinde oqıtıwshı tekstli materialdı usınıs etedi, video izbe-izlikti kórsetip beredi, qatnasıwshılardıń sorawlarına juwap beredi, process nátiyjelerin qadaǵalaydı hám taǵı basqa. Shólkemlestiriwshi-shınıǵıwdı orınlawshı rolinde ol oqıwshılardıń social hám fizikalıq ortalıq menen óz-ara munasábetin ornatadı (kishi toparlarǵa bólinedi, olardı óz betinshe maǵlıwmatlardı toplawǵa úndeydi, tapsırmalardı orınlawdı muwapıqlastıradı, mini-prezentatsiyalar tayarlaw hám basqalar). Máslahátshi rolinde oqıtıwshı qatnasıwshılardıń kásiplik tájiriybesine súyenedi, aldınnan qoyılǵan wazıypalardıń sheshimlerin izlewge járdem beredi, ózbetinshe túrde jańaların qóyadı hám taǵı basqa. Interaktiv tálimdi shólkemlestiriw turmıslıq jaǵdaylardı eliklewdi, rolli oyınlardan paydalanıwdı, wazıypa hám wazıypalardı analiz qılıw tiykarında máselelerdi sheshiwdi, oǵan maǵlıwmatlar aǵımınıń kirip barıwın, onıń aktivligin keltirip shıǵaradı. Interaktiv texnologiyalardı engiziw oqıw procesin aktivlestiriwshi faktorlardan biri bolıp tabıladı, sebebi ınteraktiv tálim oqıw hám kognitiv aktivlikti asırıw, oqıw materialın túsiniw hám tereń túsiniwdi támiyinlew, pedagogikalıq óz-ara tásirdi individuallastırıw hám turaqlı óz-ara tálimdi támiyinlew maqsetine tabıslı erisiwge múmkinshilik beredi bul tálim processinde baylanıs usılı [1.432].

Házirgi zamanda pán hám texnikanıń rawajlaniwı oqıtıwshınıń dóretiwshi bolıwın, pánniń eń zárúr mashqalaları boyınsha erkin pikir júrite alatuǵın, pánniń jetiskenliklerin oqıwshılarǵa jetkize alıw hám oqıwshılardı da dóretiwshilikke baǵdarlawdı, izertlew islerine úyrete alıwın talab etedi. Sonıń ushın oqıtıwshı eń dáslep izleniwshilik tájiriybelerin iyelewi kerek. Oqıtıwshı ilimiy-izertlew islerin alıp barıw dawamında bilimlerdi toplaydı, solar tiykarında juwmaq shıǵaradı. Ol pán juwmaqlarınan óziniń ámeliy iskerliginde paydalanıw barısında házirgi zaman oqıtıwshısı ushın zárúr bolǵan júdá kerekli páziletlerdi iyeleydi.

**Paydalanılǵan adebiyatlar:**

1.Вордовслая Н.В., Вровслая Н.В., Дандазова И.М. й др. Современныйе образовательные технологии: учеб. пособие /Под ред. Н. В. Вордовскоу. – 2-е изд., стез. – М.: КноРус, 2011. – 432 с.

2. Azizxo’jaeva N.N. «Zamonaviy pedagogik texnologiyasi». T.-2002.